Csehy Zoltán

Lagúnákban a kultúrmassza

KÖNYVKRITIKA - KÖVETÉSI TÁVOLSÁG - LXIV. évfolyam, 51–52. szám, 2020. december 17.

Bánki Éva: Telihold Velencében. Jelenkor Kiadó, Budapest, 2020, 218 oldal, 3499 Ft

Itáliában élni sokak számára azt jelenti: múzeumban (vagy kincstárban) élni. Még a kórház is az, még a mosogató is archaikus márvány, a város Bánki olvasatában történelmi értelemben a „mindent túlszabályozó öreg férfiak” kitárt törvénykönyve, s nem egyszer enged bepillantást a közgazdasági, közigazgatási, politikai világ szabályrendszerébe, vág csapást e létezés paragrafuserdejében. A múzeumban minden a régiség jogán szerez érvényt magának, nem csoda, hogy a futurizmus egyik ellenségét épp ebben a városban találta meg. A futurista hagyományellenesség kiáltványában két központi kategória szerepel: az édes és a sza…ros. Velence természetesen a sza…ros kategóriába tartozik, Giullaume Apollinaire nyilván boldogan írja alá a „tanúsítványt”. Bánki Éva Velence-könyvében Velence sokszor túlcukrozott meseország, Eszter (sokszor ironikusnak ható) terminusával élve „pazarissimo”, de ez az édes nem a futuristák édese, sokkal jobban inklinál a másik minősítés felé, de azt még a legszélsőségesebb esetekben sem érdemli ki.